419

1065, març, 31

Trasllat de 1147, abril, 14

Geribert Bonuç fa testament. Nomena marmessors l'abat Odger, Miró Goltred, Amat Oldric i la seva filla Nèvia. Deixa al monestir de Sant Llorenç del Munt terres, vinyes, cases i altres béns immobils, atuells i estris, alous, béns per a la seva sepultura, mancusades als monjos sacerdots, un saltiri major, béns per a un lliçoner i rendes diverses; deixa alous, atuells, eines, llibres, mancusades per a misses i rendes a la Canònica de Santa Creu i Santa Eulàlia, a Sant Llorenç Savall, a Sant Cugat, a Sant Sebastià de Montmajor, a Sant Sadurní, a certs preveres de Barcelona i als marmessors; alous, mancusades i vi a diverses persones; deixa a la seva filla Nèvia alous a Rosdors, Vacarissa, Ulnarz i Egara, el castell de Pera, béns mobles de tota mena, bestiar i nou unces i quatre mancusos d'or per a vestir i atxovar; i preveu que siguin pagats els seus deutes.

R: ACA 192.

Ex.: AAM *Secuió* 4 (Terrassa) nº 123.

Cit.: Vergés 73-74 (cita un original borrós, que pot ser el present trasllat, ja que diu que hi llegeix, amb inseguretat, el nom d'un abat Berenguer: vegeu el comentari que segueix; també esmenta una còpia); Muret *Antics documents* 11-12 nº 17 (cita el present trasllat); Puigonyara 48, 110 n. 34 (cita el Ms. B de Caresmar conservat a Bellpuig de les Avellanes).

Pergamí, 30 x 78 cm, en dues peces cosides amb una tira de pergamí, de to encara clar però molt fràgil, amb la part superior greument fragmentada i enganxat sobre cartolina per evitar la pèrdua de tots fragments. Escriptura carolina cal·ligràfica de mòdul llibrari, traços contrastats i corbes arrodonides, amb característiques que ja veiem al segle xi, per bé que el trasllat és de mitjans segle xii. Les característiques internes i la tradició dels signes de l'escrivà de l'original demostren l'autenticitat d'aquest document, per bé que no sigui l'autor del trasllat, la data del qual consta al final. El text segueix un alineament marcat en sec sobre el dors. El testament presenta abundància, varietat i detall de deixes, i és signat per cinc testimonis. Destaquem l'esment de llibres: *libro i iudice et tropheo i... psalterio i mimore... psalterio maiore... breviario de Sancti Laurencii*. Pel que fa a l'abat Berenguer, que Vergés recorda (lloc citat a sobre) que identifica amb incertesa en el document, podem demostrar que es tracta d'Odger: apareix fragmentat el seu nom com a destinatari: ...ger[illegible], per poder-se llegir 'Berenguerii' manaçaria el traç d'abreviatura sobre la *e*, però a més torna a aparèixer altre cop entre els almoners a la ratlla 24: *ad Audregorii abbe*. Remarquem els diversos alous deixats pel testador a la seva filla Nèvia, que nomena també almoinera, i el castell de Pera, els alous seran posats per ella i els seus fills i quedaran per al monestir del Munt, i el castell de Pera quedarà per a Ramon Donnuç i el seu germà Berenguer. També destaca la disposició de vendre la seva

Eulalia[7] in uita sua, et post hobitum s(u)um remaneant istos alaudios[8] ad ipso chanonica de Sancta Cruce et de Sancte Eulalia. Et concedo ad filia mea Neula uncias VIII et mancosos IIIIor de auro quod Bernardo Amato michi debet, et pelliciono I uero que ille michi debet, per suum uestitum et per suum exouare et per suo ligare. Et ipso alaudio de Terracia qui fuit de Gonter meo nutricio et de Chamado, unde exit medio moltono et agno I ad ipso comite, et ipso meo uino de Terracia, et ipso meo uino quod abeo in Lazaria que Galtardo Onofret tenet, et ipsa medietate de oues et chaprras et porchos et ipsos meos[9] boues et uacha quod remanent, et ipsa mea egua et ipso meo boue que Argemir d(e) Geneschar tenet et cabos II qui sunt in sua chasa de Argemir, sic uindere faciant totum ipsos meos helemosinarios et soluere faciant ipsos meos debitos. Aliut quod remanent, donent ipsos meos helemosinarios pro anima mea per missas, et annouo ueniente de pane et uino quod Deus dederit, dare faciant a Petrone Mir kaficio I de uino, ad Domnucio sepcio de ego kaficio I de uino, ad Auonna filia Moratone quarta I, et uindere faciant ipsa mea sarracena et de ipsum precium dare faciant ipsa medietate ad ipso porticho de Sancti Laurencii de ipsa Uale. Aliut quod remanet de ipsum precium et de pane et uino annouo[10] ueniente, donetis totum pro anima mea, et precor uos meos helemosinarios, ut cartas faciatis ad ipsos Sanctis de ipsos alaudes quod abeo dimittos ad illos. Et concedo ad filia mea Neula ipsa mea capal argintea et ipsa mea capa et ipsas meas calces et bachono I de porcho, ad Sancti Laurencii cenobii bachono I. Cetera uero quod remanet, que hodie abeo aut inantea inquisiturus ero, ubi inuenire potueritis, concedo totum pro anima mea.

Facto isto testamento II kalendas aprelli anno V Philipii regis.

SS. Gerbertus presbiter, qui istum testamentum feci et firmaui[11] et firmare rogaui. Bernardus. Witardus clericus simulque testis. Sig+num Petrone Mirone. Sig+num Domnucio. Sig+num Amello.

SS. Bonefilio sacer qui istum testamentum scripsit cum litteras superpositas ubi dicit «ipsas uineas ridalenchas» et ubi dicit «non» et ubi dicit «cupa» et cum litteras fusas SS. die et anno quod supra.

Actum est hec XVIII kalendas mai anno X regnante rege Leodyco Iunior.[12]

7. La -i es elimina a sobre: es troben altres lletres afegides, oblits i repeticions que demoren molt properes d'una còpia, com és efectivament aquest traslat.
8. Les lletres finals -ent sòn repetides dos cops.
9. La segona -s corregeix una -o-.
10. La -n final corregeix una -e.